

Uzasadnienie

W związku z wypełnieniem zobowiązań Państwa Polskiego względem wymogów wynikających z Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. Urz. WE L 206 z 22.07.1992, ze zm.) Torfowisko Poradz PLH320065 jako obszar mający znaczenie dla Wspólnoty został wyznaczony na podstawie decyzji Komisji Europejskiej z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C (2010) 9669)(2011/64/UE). Obszar został zatwierdzony prawem krajowym, tj. rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 1 grudnia 2022 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Torfowisko Poradz (PLH320065) (Dz. U. z 2023 r., poz. 26).

Na podstawie art. 131 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 z późn. zm.) do zadań regionalnego dyrektora ochrony środowiska, należy w szczególności, ochrona i zarządzanie obszarami Natura 2000 na zasadach i w zakresie określonych ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478 z późn. zm.), dalej zwaną ustawą o ochronie przyrody.

W związku z powyższym, regionalny dyrektor ochrony środowiska jako organ sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000 na podstawie przepisu art. 27a ust. 2 ustawy o ochronie przyrody, oraz koordynujący w myśl przepisu art. 32 ust. 3 ww. ustawy, funkcjonowanie obszarów Natura 2000 na obszarze swojego działania, obowiązany jest do sporządzenia oraz przyjęcia środków ochrony, o których mowa w regulacji art. 28 ustawy o ochronie przyrody.

Zgodnie z dyspozycją przepisu art. 28 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody, dla obszaru Natura 2000 sprawujący nadzór nad obszarem sporządza projekt planu zadań ochronnych, biorąc pod uwagę cele ochrony obszaru, przy czym pierwszy projekt sporządza się w terminie 6 lat od dnia zatwierdzenia obszaru przez Komisję Europejską jako obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty lub od dnia wyznaczenia obszaru specjalnej ochrony ptaków. Na podstawie art. 28 ust. 5 ustawy o ochronie przyrody, regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, kierując się koniecznością utrzymania i przywracania do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000.

Podstawowym celem opracowania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 jest jak najszybsze rozpoczęcie działań niezbędnych dla skutecznej jego ochrony, czyli podjęcie stosownych środków ochrony mających na celu utrzymanie (jeżeli jest właściwy – ocena FV) lub przywrócenie (jeżeli jest niezadowolający – ocena U1 lub zły – ocena U2) właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony obszaru. Obowiązek osiągnięcia tak sformułowanego celu działań ochronnych na gruntach o różnej strukturze własności, w tym w szczególności stanowiących własność prywatną, wymogła na ustawodawcy decyzja o nadaniu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 statusu normy prawnej ustanawianej w formie zarządzenia jako akt prawa miejscowego.

Szczegółowy tryb sporządzania projektu planu zadań ochronnych oraz zakres prac koniecznych do wykonania na potrzeby przygotowania projektu planu, określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. z 2024 r., poz. 99).

Zgodnie z art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody, projekt planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 zawiera:

- 1) opis granic obszaru i mapę obszaru Natura 2000;
- 2) identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony;
- 3) cele działań ochronnych;
- 4) określenie działań ochronnych ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania, w tym w szczególności działań dotyczących:
 - a) ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk;
 - b) monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz monitoringu realizacji celów, o których mowa w pkt 3;
 - c) uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony;
- 5) wskazania do zmian w istniejących planach ogólnych gmin, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, planach zagospodarowania przestrzennego województw oraz planach zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, jeżeli są niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000;
- 6) wskazanie terminu sporządzenia, w razie potrzeby, planu ochrony dla części lub całości obszaru.

Ponadto, przy opracowaniu projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Torfowisko Poradz PLH320065, kierowano się także, oprócz wyżej przytoczonych aktów prawa powszechnie obowiązującego, wytycznymi Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska z dnia 12 grudnia 2012 r. „w sprawie opracowania planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000” oraz Instrukcją wypełniania Standardowego Formularza Danych obszaru Natura 2000 wersja 2012.1.

Przedmiotami ochrony w obszarze jest 5 siedlisk przyrodniczych: 3160 Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne, 7110 Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywa), 7120 Torfowiska wysokie zdegradowane, lecz zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji, 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzeria-Caricetea*) oraz 91D0 Bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi Betuletum pubescentis*, *Vaccinio uliginosi Pinetum*, *Pino mugo-Sphagnetum*, *Sphagno girgensohnii-Piceetum*) i brzoźowo-sosnowe bagienne lasy borealne.

W toku prac planistycznych związanych ze sporządzeniem projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Torfowisko Poradz PLH320065, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie jako organ sprawujący nadzór nad obszarem, obowiązany był do dokonania szeregu czynności obejmujących m.in.:

- 1) Opis granic obszaru, który dokonano w formie wektorowej warstwy informacyjnej, w oparciu o wyznaczenie 178 punktów węzłowych, dla których podano długość i szerokość geograficzną w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych PL-1992, zgodnie z wymogami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 października 2012 r. w sprawie państwowego systemu odniesień przestrzennych (Dz.U z 2024 r. poz. 342 z późn. zm.);
- 2) Ustalenia terenu objętego projektem planu zadań ochronnych na podstawie weryfikacji przesłanek określonych przepisem art. 28 ust. 11 ustawy o ochronie przyrody.

Dla terenów pozostających w zarządzie Nadleśnictwa Gościno ustanowiono plan urządzenia lasu, który nie posiada zakresu, o którym mowa w ust. 10 ustawy o ochronie przyrody, w związku z powyższym ustalono, że nie zachodzą przesłanki określone w art. 28 ust. 11 pkt. 3a ustawy o ochronie przyrody, dlatego też niniejszy plan zadań ochronnych obejmuje cały obszar Natura 2000;

- 3) Ustalenia oceny stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 na podstawie parametrów określonych rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, a także indywidualnego zestawu wskaźników, przyjętych na podstawie wiedzy naukowej do celów monitoringu, o którym mowa w art. 112 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody oraz raportów i notyfikacji, o których mowa w art. 38 tej ustawy. Dokonana ocena wykazała, iż siedliska przyrodnicze, stanowiące przedmiot ochrony w obszarze:
- a) 3160 Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne, uzyskały ocenę właściwą FV;
 - b) 7110 Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe), uzyskały ocenę właściwą FV;
 - c) 7120 Torfowiska wysokie zdegradowane, lecz zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji, uzyskały ocenę złą U2;
 - d) 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzeria-Caricetea*), uzyskały ocenę złą U2;
 - e) 91D0 Bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi Betuletum pubescentis*, *Vaccinio uliginosi Pinetum*, *Pino mugo-Sphagnetum*, *Sphagno girgensohnii-Piceetum*) i brzoźowo-sosnowe bagienne lasy borealne, uzyskały ocenę złą U2.
- 4) Przeanalizowania istniejących i potencjalnych zagrożeń dla utrzymania lub osiągnięcia właściwego stanu zachowania przedmiotu ochrony obszaru oraz oceny prawdopodobnych kierunków zmian uwarunkowań przyrodniczych i gospodarczych i ich możliwego wpływu na parametry oceny stanu ochrony siedlisk przyrodniczych. Dokonana analiza wykazała, iż do najistotniejszych istniejących i/lub potencjalnych zagrożeń obszaru odpowiadających w głównej mierze za określony powyżej stan ochrony siedlisk przyrodniczych należy w szczególności zaliczyć:
- a) J02.01 Zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie
Zagrożenie wynika z faktu, iż siedliska stanowiące przedmioty ochrony w obszarze znajdują się w granicach dawnych wyrobisk torfu. Obszar ten jest w znacznej części znajduje się pod wpływem sieci dawnych urządzeń odwadniających (lokalizacja w bliskim sąsiedztwie lub w obrębie siedlisk). Rowy odwadniające pomimo częściowego zarośnięcia lub zasypania w dalszym ciągu mogą drenować podłoże, obniżając poziom wód gruntowych, w tym głównie w strefie przypowierzchniowej.
 - b) I02 Problematiczne gatunki rodzime
W obrębie powierzchni gdzie nastąpił spadek poziomu wody i utrzymuje się przesuszenie podłoża, dochodzi do bujnego rozwoju trzęślicy modrej *Molinia caerulea*, która zagłusza rozwój gatunków charakterystycznych dla siedlisk torfowiskowych (7120, 7140) oraz utrudnia naturalne odnowienia w siedliskach leśnych (91D0).
 - c) K02 Ewolucja biocenotyczna, sukcesja
Wśród przedmiotów ochrony obszaru wyróżniono trzy typy torfowisk, tj. 7110, 7120, 7140. Powierzchnia ich ulega zmniejszeniu na skutek procesów sukcesyjnych o różnym stopniu zaawansowania na poszczególnych płatach. Na wielu płatach siedlisk torfowiskowych obserwuje się wkraczanie gatunków drzewiastych (głównie sosny i brzozy oraz punktowo

świerka) i/lub krzewów (głównie wierzby oraz kruszyny), które wkraczają na przesuszone fragmenty płatów siedlisk torfowiskowych, co z czasem doprowadzi do zmiany ich charakteru z otwartego na leśny. Najbardziej obfity rozwój drzew i krzewów dotyczy fragmentów skrajnych lub odwodnionych przez obecne rowy melioracyjne. Niewłaściwe warunki hydrologiczne (przesuszenie w wyniku działania rowów melioracyjnych oraz wynikające z przemian klimatycznych) powodują przyspieszenie procesów sukcesji.

d) M01.02 Susze i zmniejszenie opadów.

Utrzymujący się deficyt opadów pogorsza stan wszystkich siedlisk występujących w obszarze, poprzez intensyfikację niekorzystnych procesów, w tym intensyfikację sukcesji, czy rozwój gatunków ekspansywnych. Okresy posuszne (dłuższe okresy z wysokimi temperaturami, a bez opadów), które następnie w pełni nie mogą być skompensowane w okresie jesienno-zimowym, zwłaszcza przy mało śnieżnych lub bezśnieżnych zimach, powodują obniżenia zwierciadła wody w podłożu. Z kolei obniżenie poziomu wody prowadzi do zaniku typowej roślinności charakterystycznej dla danego typu siedliska, a następnie w wyniku sukcesji do zmiany jego charakteru. Skutki oddziaływania zagrożenia widoczne są szczególnie w obrębie siedlisk torfowiskowych 7110, 7120 oraz 7140. Odwodnienie prowadzi do całkowitego ustąpienia zbiorowisk torfotwórczych i zamarcia torfowiska.

e) B02.02 Wycinka lasu.

Siedliska stanowiące przedmioty ochrony obszaru to siedliska wodne lub zależne od wód. Zlewnię bezpośrednią płatów siedlisk stanowią głównie drzewostany gospodarcze w różnej klasie wieku, które w części osiągnęły wiek rębny. Wykonanie zrębu zupełnego drzewostanów przylegających do płatów siedlisk wpłynie negatywnie na stan ich zachowania. Np. wykonanie rębni zupełnej drzewostanów w zlewni jezior stanowiących siedlisko 3160 ma wpływ na ich chemizm i trofię. Na skutek zmiany wielkości ładunku i proporcji substancji mineralnych (także pokarmowych) i kwasów humusowych dochodzi do przebudowy struktury i obfitości fitoplanktonu, odmiennego od dotychczasowego, co w konsekwencji prowadzi do trwałych zmian i eutrofizacji. Wykonanie zrębu zupełnego lasu przylegającego do siedlisk torfowiskowych powoduje zmianę poziomu wody – początkowo jego podwyższenie, prowadzące często do zatopienia powierzchni torfowiska, a następnie w miarę wzrostu uprawy, stopniowy spadek. Prowadzi to do zmiany struktury roślinności – zaniku cennej roślinności mszarnej, a następnie wkraczania gatunków bardziej pospolitych.

- 5) Sformułowania celów działań ochronnych do osiągnięcia w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych w sposób umożliwiający ich monitoring i weryfikację oraz postęp w realizacji. W odniesieniu do wszystkich siedlisk przyrodniczych występujących w obszarze występuje dość duże zróżnicowanie ocen dla poszczególnych płatów, dlatego też utrzymanie lub poprawa ocen wskaźników odnosi się do konkretnego % powierzchni danego siedliska. Cele działań ochronnych zostały sformułowane w oparciu o szczegółowe badania terenowe przeprowadzone na potrzeby sporządzenia dokumentacji do planu zadań ochronnych. Uwzględniają one istniejące uwarunkowania społeczno-gospodarcze oraz panujące ograniczenia wynikające z negatywnego oddziaływania zmian klimatycznych, przy zachowaniu jednak ogólnej zasady przybliżenia obszaru do stanu „przyrodniczo optymalnego”, tj. przywrócenia właściwego stanu ochrony przedmiotowi ochrony na poziomie obszaru Natura 2000.

Cele ochrony, jakie założono w niniejszym zarządzeniu polegające na utrzymaniu lub poprawie poszczególnych wskaźników, ściśle uzależnionych od dostępności wody pochodzącej z opadów atmosferycznych – są determinowane przez czynniki klimatyczne (zmiana klimatu, susze)

Intensywność postępujących zmian klimatycznych będzie warunkowała utrzymanie lub poprawę wskaźników, w tym kardynalnych. Pośrednio lub bezpośrednio będzie to dotyczyć „stopnia uwodnienia”, „gatunków charakterystycznych”, „gatunków dominujących”, „gatunków ekspansywnych roślin zielnych” („rodzimych gatunków ekspansywnych roślin zielnych” – w 7140 brak jest możliwości poprawy wskaźnika w obrębie 50% powierzchni całego jego zasobu w obszarze ze względu na na znaczną powierzchnię opanowaną przez ekspansywną trzęślicę modrą *Molinia caerulea* oraz trzcinę pospolitą *Phragmites australis*, podobny problem dotyczy również siedliska 91D0, gdzie obecnie znaczna część powierzchni siedliska opanowana przez trzęślicę), „występowania mchów torfowców”, „pokrycia i struktury gatunkowej mchów”, „struktury powierzchni torfowiska”, „wskaźnika hydrochemicznego HDI” etc. Osiągnięcie zakładanych celów może dotyczyć, w bardzo wielu przypadkach, bardzo długiej perspektywy czasowej, sięgającej nawet dziesięcioleci.

Konieczność ustalenia szczegółowych celów ochrony wynika z zarzutów formalnych Komisji Europejskiej z dnia 9 czerwca 2021 r., zn. INFR(2021)2025 C(2021)2179, w sprawie obowiązku ustalenia precyzyjnych celów ochrony dla każdego obszaru Natura 2000. Zgodnie z ww. stanowiskiem Komisji Europejskiej funkcja celów ochrony polega na określeniu, jaki stan gatunków i typów siedlisk na danym obszarze należy osiągnąć, tak aby obszar ten mógł przyczynić się do osiągnięcia ogólnego celu, jakim jest właściwy stan ochrony tych gatunków i typów siedlisk (art. 2 ust. 2 dyrektywy siedliskowej) na poziomie krajowym, biogeograficznym lub europejskim. Zgodnie z wykładnią przedstawioną przez Komisję Europejską aby spełnić tę funkcję, cele ochrony muszą być:

1. *indywidualnie określone dla danego obszaru, tj. ustalone na poziomie obszaru;*
2. *kompleksowe, tj. obejmujące wszystkie gatunki i typy siedlisk będące przedmiotem zainteresowania Wspólnoty na mocy dyrektywy siedliskowej, które występują w obszarze Natura 2000;*
3. *indywidualnie określone dla przedmiotu ochrony, tj. jasno wskazywać konkretny typ siedliska lub gatunek na danym obszarze;*
4. *indywidualnie określone pod kątem pożądanego stanu ochrony, tj. wyraźnie określające stan, jaki typ siedliska i gatunek na danym obszarze mają osiągnąć;*

pożądany stan musi być:

- a) *ilościowy i mierzalny (cele ilościowe, które mogą być uzupełnione celami jakościowymi, takimi jak opis właściwego stanu siedliska lub struktury populacji), jak również raportowalny (umożliwiający monitorowanie);*
- b) *realistyczny (uwzględniający rozsądne ramy czasowe i nakłady), spójny (umożliwiający zastosowanie takich samych atrybutów i wskaźników dla przedmiotów ochrony w różnych obszarach);*
- c) *kompleksowy (atrybuty i cele powinny obejmować specyfikę danego przedmiotu ochrony i umożliwiać opisanie jego stanu ochrony jako właściwy lub niewłaściwy);*
- d) *precyzyjne w odniesieniu do „utrzymania” lub „odtworzenia” stanu ochrony przedmiotu ochrony (odpowiedni poziom ambicji określający niezbędne środki ochrony);*
- e) *odpowiadać ekologicznym wymaganiom dotyczącym typów siedlisk przyrodniczych wymienionych w załączniku I i gatunków wymienionych w załączniku II występujących na tych obszarach;*

Zatem, szczegółowe cele działań ochronnych określono na poziomie wskaźników stanu ochrony

odpowiadających poszczególnym parametrom stanu ochrony w ten sposób, żeby były określone docelowe, wynikające z metodyki Państwowego Monitoringu Środowiska Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, konkretne miary wskaźników.

- 6) Ustalenia działań ochronnych zapewniających skuteczne i efektywne osiągnięcie celów działań ochronnych. W odniesieniu do wszystkich siedlisk stanowiących przedmioty ochrony w obszarze istotne znaczenie ma zatrzymanie odpływu wody dawnym systemem melioracyjnym (widoczne w terenie ślady historycznych melioracji). Znaczna część siedlisk znajduje się pod wpływem dawnych urządzeń odwadniających (lokalizacja w bliskim sąsiedztwie lub w obrębie siedliska). Rowy odwadniające pomimo częściowego zarośnięcia lub zasypania w dalszym ciągu mogą drenować złoża torfu. W celu poprawy wskaźników zaproponowano odcinkowe zasypanie trzech rowów melioracyjnych (długość 10-30 m) oraz budowę urządzeń hydrotechnicznych (dwa progi, dziewięć zastawek). Pewne skutki dawnych melioracji mogą być trwałe, dlatego poprawa uwodnienia może wymagać dłuższej perspektywy czasowej. Wskazano również na konieczność wyłączenia z rębного i przedrębного pasów drzewostanów o szerokości około 25 m od granic płatów siedlisk torfowiskowych. W przypadku siedlisk torfowiskowych, szczególnie w miejscach przesuszonych, istotne znaczenie ma również, powstrzymanie procesów sukcesyjnych prowadzących do przemiany otartych siedlisk w kierunku siedlisk leśnych. Istnieją duże szanse na powstrzymanie procesu sukcesji, poprzez zaplanowanie cięć, w zależności od potrzeb w dwóch lub większej ilości nawrotów i/lub obrączkowanie. Usunięcie drzew zapewni odpowiednie warunki świetlne dla roślinności torfowiska, zahamuje zachodzące zmiany warunków wodnych, wywołanych zwiększoną ewapotranspiracją drzew, powstrzyma postępującą degradację złoża torfu oraz powierzchniowej warstwy torfowiska na skutek penetracji korzeni drzew i krzewów. Istotnym zagrożeniem dla przedmiotów ochrony jest rozwoju trzęsłicy modrej *Molinia caerulea*. Jednak ze względu na brak efektywnych metod usuwania tego gatunku nie zaplanowano bezpośrednich działań polegających na jego eliminacji. Dlatego też na części powierzchni płatów siedlisk nie będzie możliwa poprawa wskaźnika „gatunki dominujące”.
- 7) Zaprojektowania działań dotyczących monitoringu stanu ochrony przedmiotów ochrony obszaru oraz realizacji celów działań ochronnych zgodnie z wymogami ich ochrony. Przedmiotowy monitoring realizowany będzie zgodnie wykonywany w oparciu o parametry i wskaźniki zawarte w metodyce Państwowego Monitoringu Środowiska Głównego Inspektora Ochrony Środowiska lub innych metodykach przyrodniczych uznanych przez pełniącego nadzór nad obszarami Natura 2000 wraz z oceną skuteczności przeprowadzonych działań ochronnych. Realizacja działań monitoringowych umożliwi w przyszłości sprawującemu nadzór nad obszarem realizację dyspozycji określonej brzmieniem przepisu art. 31 ustawy o ochronie przyrody.
- 9) Dokonania szczegółowej analizy zapisów obowiązujących dokumentów planistycznych gmin Sławoborze (Uchwała Nr IV/12/15 Rady Gminy w Sławoborzu z dnia 26 lutego 2015 roku w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Sławoborze na lata 2014 2022 z perspektywą na lata 2023 2027) i Rymań (Uchwała Nr XXII/113/08 z dnia 16 lipca 2008 r. w sprawie uchwalenia zmiany aktualizacyjnej „Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Rymań”), których realizacja potencjalnie może stworzyć ryzyko naruszenia zakazu, o którym mowa w art. 33 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody. Po szczegółowej analizie ustalono, że ryzyko działań inwestycyjnych w rejonie obszaru jest stosunkowo niewielkie, w związku z tym nie wskazano konieczności wprowadzania zmian do ww. dokumentów.
- 10) W trakcie prac nad sporządzeniem projektu planu zadań ochronnych, ustalono brak potrzeby sporządzenia planu ochrony dla części lub całości obszaru Natura 2000 Torfowisko Poradz

PLH320065. Brak takiej potrzeby wynika przede wszystkim z faktu przeprowadzenia szczegółowej inwentaryzacji terenowej, która dostarczyła prawdopodobnie pełnej wiedzy na temat rozmieszczenia i stanu ochrony przedmiotu ochrony w obszarze. Przeprowadzone prace terenowe pozwoliły zidentyfikować kluczowe zagrożenia dla przedmiotu ochrony a także ich źródła i zakres oddziaływania. Stąd uznano, iż sporządzanie planu ochrony nie jest uzasadnione.

Organ sporządzający projekt planu zadań ochronnych, zgodnie z przepisem art. 28 ust. 3 ustawy o ochronie przyrody, ma obowiązek zapewnienia możliwości zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, udział w pracach związanych ze sporządzaniem projektu tego dokumentu, a także zgodnie z regulacją przepisu art. 28 ust. 4 ww. ustawy, obligatoryjnie zapewnia możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie projektu dokumentu.

Ponadto, organ sporządzający projekt planu zadań ochronnych, zgodnie z dyspozycją art. 21 ust. 2 pkt 24 lit. a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, obowiązany jest do podania informacji o projektach planów zadań ochronnych tworzonych dla form ochrony przyrody, umieszczanej w publicznie dostępnych wykazach danych, o których mowa w art. 23 wyż. cyt. ustawy.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie, wykonując dyspozycję określoną przepisem art. 28 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzenia projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, a także art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, obwieszczeniem z dnia 08 czerwca 2020 r. (znak WOPN-PK.082.1.2017.MK) podał do publicznej wiadomości informację o zamiarze przystąpienia do sporządzenia projektu planu zadań ochronnych dla obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Torfowisko Poradz PLH320065, zawiadamiając o:

- 1) przystąpieniu do opracowania projektu dokumentu planu zadań ochronnych i jego przedmiocie,
- 2) możliwości zapoznania się z niezbędną dokumentacją sprawy oraz o miejscu, w którym jest ona wyłożona do wglądu.

Powyższy obowiązek w zakresie podania ww. informacji do publicznej wiadomości wykonano zgodnie z czynnościami określonymi w przepisie art. 3 ust. 1 pkt 11 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, publikując w ustawowo przewidzianym terminie wskazane wyżej informacje:

- 1) na stronie Biuletynu Informacji Publicznej (BIP) Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie,
- 2) na tablicy ogłoszeń w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie,
- 3) na tablicy ogłoszeń wszystkich jednostek samorządu terytorialnego objętych granicami obszaru Natura 2000,
- 4) w prasie o odpowiednim do rodzaju dokumentu zasięgu, tj. Kurier Szczeciński, wydanie z dnia 08 czerwca 2020 r.

Podstawowym środkiem realizacji przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie obowiązku wynikającego z przepisu art. 28 ust. 3 ustawy o ochronie przyrody, mającego na celu „zapewnienie możliwości udziału zainteresowanych osób i podmiotów prowadzących działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000”, było zorganizowanie i przeprowadzenie z udziałem Wykonawcy projektu planu, cyklu trzech spotkań dyskusyjnych.

Z uwagi na zdrowie i bezpieczeństwo członków Zespołu Lokalnej Współpracy Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Szczecinie zrezygnowała ze spotkań stacjonarnych na podstawie ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (...) (Dz.U. poz. 374).

Pierwsze spotkanie ZLW w ramach prac nad projektem PZO nie odbyło się ze względu na ograniczenia związane z COVID-19. Zainteresowani mieli możliwość zapoznania się z prezentacją przygotowaną przez Wykonawcę PZO, obejmującą następujące zagadnienia: charakterystykę obszaru (data powołania, powierzchnia, położenie administracyjne), wykaz przedmiotów ochrony wg obowiązującego SDF (cztery siedliska przyrodnicze o charakterze torfowiskowym: 3160, 7120, 7140, 91D0), zasady sporządzania i realizacji planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000, skalę ocen stanu ochrony i założenia metodyczne badania siedlisk przyrodniczych, etapy tworzenia planu zadań ochronnych. Kolejne dwa spotkania przeprowadzono w formie on-line przy pomocy platformy komunikacyjnej Zoom (05 listopada 2021 r. oraz 21 stycznia 2022 r.). Materiały w ramach spotkań ZLW zostały udostępnione w dniu: 04 lutego 2021 r., oraz 2022 r. na stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie. Natomiast cała dokumentacja przeznaczona tylko dla Członków Lokalnej Współpracy została przesłana na indywidualnie pocztą elektroniczną.

Zaproszeni przedstawiciele organów, instytucji oraz podmiotów zainteresowanych ochroną obszaru, stworzyli tzw. Zespół Lokalnej Współpracy tj. grupę roboczą pracującą nad opracowaniem projektu planu.

W skład Zespołu Lokalnej Współpracy dla obszaru o znaczeniu Wspólnotowym Torfowisko Poradz PLH320065 weszli reprezentanci oraz przedstawiciele następujących grup interesu:

- 1) Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Szczecinku;
- 2) Nadleśnictwa Gościno;
- 3) ARiMR Oddział Zachodniopomorski;
- 4) Lokalna Grupa Działania Powiatu Świdwińskiego.

Na podstawie przyjętej dokumentacji do Planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Torfowisko Poradz PLH320065, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie wystąpił do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska o dodanie listy przedmiotów ochrony siedliska 7110 Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe), z powierzchnią 6,96 ha, ocenami BCBB i jakością danych G, na podstawie badań terenowych przeprowadzonych w 2021 r. Przedmiotowy wniosek został zaakceptowany przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w dniu 28 kwietnia 2022 r. pismem znak: DZP-WO.630.1.38.2022.LB. Dodanie siedliska do przedmiotów ochrony uzyskało akceptację Komisji Europejskiej, a także zostało ujęte w obowiązującym rozporządzeniu Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 1 grudnia 2022 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Torfowisko Poradz (PLH320065) (Dz. U. z 2023 r., poz. 26).

W obszarze Natura 2000 Torfowisko Poradz PLH320065 siedlisko 7110 do 2022 r. nie było wymieniane w SDF, mimo, iż w Waloryzacji przyrodniczej województwa zachodniopomorskiego z

2010 r, wykonanej na zlecenie Biura Konserwacji wykazano jego występowanie. Występowanie siedliska potwierdzono w ramach prac terenowych przez ekspertów w ramach sporządzania planu zadań ochronnych. Siedlisko to występuje w postaci dwóch płatów. Większy płat zdominowany jest przez trzęślicę, większy płat dobrze zachowany, położony w kompleksie „Torfowiska Drzeń”. Charakteryzuje je typowa roślinność mszarna z klasy *Oxycocco-Sphagnetum* rosnąca w układzie kępkowo-dolinkowym. Na „Torfowisku Drzeń” przeplata się ona mozaikowo z mezotroficzną roślinnością mszarną z klasy *Scheuchzerio-Caricetum nigrae* zajmującą dolinki, ale ma wyraźną tendencję do oligotrofizacji. Podstawowym budulcem mszaru są torfowce występujące najczęściej w towarzystwie: wełnianki pochwowatej *Eriophorum vaginatum*, modrzewnicy zwyczajnej *Andromeda polifolia*, żurawiny błotnej *Oxycoccus palustris*, bagna zwyczajnego *Ledum palustre*, rosiczki okrągłolistnej *Drosera rotundifolia*, przygielki białej *Rhynchospora alba*. Mniejszy płat siedliska 7110 jest nieco bardziej przesuszony i w dużej części porośnięty trzęślicą modrą *Molinia caerulea*.

W oparciu o dokumentację do planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Torfowisko Poradz PLH320065 Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie opracował również kompleksowy wniosek o zmianę Standardowego Formularza Danych (SDF), który dotyczył przede wszystkim zmian w powierzchniach siedlisk przyrodniczych (uwzględnionych w niniejszym akcie prawnym) oraz ich ocen. Przedmiotowy wniosek został zaakceptowany przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w dniu 08 grudnia 2023 r. pismem znak: DZP-WO.630.1.213.2023.IW. Wnioskowane zmiany SDF nie miały wpływu na rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 1 grudnia 2022 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Torfowisko Poradz (PLH320065) (Dz. U. z 2023 r., poz. 26).

Przygotowany do konsultacji społecznych projekt zarządzenia w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla niniejszego obszaru uzyskał w dniu 14 lipca 2025 r. akceptację Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska.

Na podstawie art. 28 ust. 4 ustawy o ochronie przyrody oraz art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie, obwieszczeniem z dniasierpnia 2025 r. (znak: WNR.6320.13.2025.RCh) podał do publicznej wiadomości informację o przystąpieniu do konsultacji społecznych sporządzonego projektu zarządzenia ustanawiającego plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Torfowisko Poradz PLH320065, zgodnie z czynnościami określonymi w art. 3 ust. 1 pkt 11 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, publikując w ustawowo przewidzianym terminie wskazane wyżej informacje w formie obwieszczenia z dnia 2025 r., tj.:

- 1) na stronie Biuletynu Informacji Publicznej (BIP) Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie,
- 2) na tablicy ogłoszeń w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie,
- 3) na tablicy ogłoszeń wszystkich jednostek samorządu terytorialnego objętych granicami obszaru Natura 2000,
- 4) w prasie o odpowiednim do rodzaju dokumentu zasięgu, tj., wydanie z dnia 2025 r.

Na etapie procedury konsultacji społecznych projektu zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Torfowisko Poradz PLH320065 wpłynęły następujące uwagi i wnioski ze strony opinii publicznej:

Lp.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi

Na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2023 r. poz. 190), Wojewoda Zachodniopomorski pismem z dnia znak: uzgodnił projekt zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Torfowisko Poradz PLH320065.